

"Allah, her bir ağaca meyveleri adedince hikmetler, çiçekleri adedince vazifeler takmıştır." cümlesi ne demektir?

Bu alemde atıl, gereksiz ve faydasız bir şey yoktur. Her şey bir değil binlerce vazife görmektedir. Her varlık bir ağaç gibi nice meyveler vermektedir.

İnsan gözü bütün renkleri, şekilleri görmekle sanki bir ağaç gibi binler meyveler vermektedir. İnsanın diğer organları da aynı şekilde düşünülebilir. Hüve nüktesinde havanın birçok vazifelerini saymaktadır, bütün bunlar hava unsurunun birer meyvesi gibidirler.

Üstadımız, **"insanın başına ve içindeki havasına saçları adedince vazifeler"** gördürüldüğünü ifade ederken de aynı mana üzerinde durmaktadır. İnsanın başı ve içindeki her bir hissi saçlar adedince vazifeler görmektedirler. Her varlık binler, yüzbilerce vazife yüklenirken eşref-i mahlukat olan insanını vazifesiz, başıboş olmayacağı, yaptığı her işinden hesaba çekileceği muhakkaktır.

Üstadımız mahlukatın üç yüzünden bahsediyor. Bunlar, **"kendine ve zışuura bakan, ahirete bakan ve Cenab-ı Hakk'ın sıfat ve esmasına bakan"** yüzlerdir. Bir mahlukun, bu üç yüze ait vazifelerin tümü onun meyveleri hükmündedirler.